

5ο ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΕΞΕΤΑΣΗΣ (*)

ΛΑΤΙΝΙΚΑ - ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A. ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

Ούτε η φτώχεια ούτε η θλίψη/λύπη εμποδίζει τον σοφό, ούτε αυτά τα πράγματα, τα οποία βγάζουν από τον δρόμο τους άπειρους και τους γκρεμοτσακίζουν (σπρώχνουν/ρίχνουν με το κεφάλι στον γκρεμό όσους δεν έχουν πείρα). Εσύ νομίζεις ότι αυτός καταβάλλεται από τις συμφορές; (Αντίθετα), τις χρησιμοποιεί! Ο Φειδίας δεν ήξερε να φτιάχνει αγάλματα μόνο από ελεφαντόδοτο. έκανε επίσης (κι) από χαλκό. Εάν έδινες σε εκείνον μάρμαρο, εάν (έδινες σε εκείνον) ευτελέστερο (ή πιο ταπεινό) υλικό, θα έκανε τέτοιο (άγαλμα), όποιο θα μπορούσε να γίνει άριστο από εκείνο (το υλικό). Με τον ίδιο τρόπο ο σοφός θα δείξει (ή θα εκφράσει) την αρετή στα πλούτη, αν μπορέσει, εάν όχι (ή διαφορετικά), στη φτώχεια.

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Ο Σύλλας, αφού κατέλαβε την πόλη (Ρώμη), είχε συγκαλέσει ένοπλος τη Σύγκλητο, για να κηρυχθεί ο Γ. Μάριος όσο το δυνατόν γρηγορότερα εχθρός. Στη θέλησή του κανείς δεν τολμούσε να πάει αντίθετα' μόνος ο Κόιντος Μούκιος Σκαιόλας, ο οιωνοσκόπος, όταν του ζητήθηκε η γνώμη γι' αυτό το θέμα, αρνήθηκε να πει επίσημα τη γνώμη του (να ψηφίσει). Κι επιπλέον, όταν ο Σύλλας τον πίεζε απειλώντας (τον), αυτός είπε στον Σύλλα: "Ακόμη κι αν μου δείξεις τα αγήματα των στρατιωτών, με τα οποία έχεις περικυκλώσει το Βουλευτήριο."

ΚΕΙΜΕΝΟ Γ

Πώς μπόρεσες να λεηλατήσεις αυτή τη χώρα η οποία σε γέννησε και σε ανέθρεψε; Δεν σου πέρασε η οργή όταν περνούσες τα σύνορα της πατρίδας; Παρ' όλο που είχες έλθει με εχθρική και απειλητική διάθεση, γιατί, όταν είδες τη Ρώμη, δεν σου ήρθε στο μυαλό: «Μέσα σ' εκείνα τα τείχη βρίσκονται το σπίτι και

οι εφέστιοι θεοί μου, η μητέρα, η σύζυγος και τα παιδιά (μου)»; Αν λοιπόν εγώ δεν (σε) είχα γεννήσει, η Ρώμη δεν θα πολιορκείτο· αν δεν είχα γιο, θα πέθαινα ελεύθερη σε ελεύθερη πατρίδα.

B1.α.

1- ε

2 - α

3 - δ

4 - β

5 - γ

B1.β.

1 Σ

2 Λ

3 Σ

4 Σ

5 Λ

B2.

Πείραμα-imperitos, προαγωγή-agunt, coegerat, έδρανο-circumsedisti, ένδειξη-dixit, ανάμνηση-memorabile, απόγονος-genuit, πυγμαχία-oppugnaretur, αναδόμηση-domus, μητρότητα-mater, μοναστήρι-manet.

Γ1.α.

ebur
viliore materia/materie
eorumque modorum
senatus
agmen
corporibus infirmis
castra vestra
nullarum rerum
liberrimo

Γ1β.

Θ. bonum, Σ. melius
Σ. diutius, Υ. diutissime

Γ2.α.

acturae essent
prohibetur
oblatis
effice
posse
occupantem
nolles
minitaturum esse
iudicando
veniendo
tractu
genitae erunt
moriturus
perrectum iri
manemini

Δ1.α.

Sapientem: Αντικείμενο στο ρ. prohibet

premi: ειδικό απαρέμφατο - Αντικείμενο στο ρ. *putas* (ετεροπροσωπία με υποκείμενο το *illum*)

ex aere: εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός της ύλης στο ρ. *faciebat*

armātus: επιρρηματικό κατηγορούμενο του τρόπου στο ρ. *coegerat* με όρο αναφοράς το *Sulla*

cuius: γενική υποκειμενική στο *voluntati*

a Mario: εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός του ποιητικού αιτίου στο παθητικό απαρέμφατο *conservatam esse*

mei: επιθετικός προσδιορισμός στο *penates*

Δ1.β.

Ut (*illi*) **C.Marium** quam celerrime **hostem iudicarent**

Δ2.α.

Cum Quintus Mucius Scaevola interrogatus esset (προτερόχρονο)

Cum tu ingredereris/re (σύγχρονο)

Δ2.β.

«**nisi filium haberem**»: Δευτερεύουσα επιρρηματική υποθετική πρόταση

«**non habens filium**»: Σύμπτυξη σε υποθετική μετοχή

«**si (tu) pergis**»: Δευτερεύουσα επιρρηματική υποθετική πρόταση

«**(te) pergente**»: Σύμπτυξη σε υποθετική μετοχή

Δ3.

α. *num*= αρνητική απάντηση

β. **nonne** ad hostem veni et captiva in castris tuis sum?

Δ4.

Ut C. Marius quam celerrime hostis iudicaretur: δευτερεύουσα επιρρηματική τελική πρόταση ως επιρρηματικός προσδιορισμός του σκοπού στο περιεχόμενο της κύριας πρότασης με ρήμα το *coegerat*, εισάγεται με τον τελικό σύνδεσμο *ut*

γιατί είναι καταφατική, εκφέρεται με υποτακτική, γιατί το περιεχόμενό της είναι κάτι το επιθυμητό και συγκεκριμένο με υποτακτική παρατατικού (iudicaretur) γιατί εξαρτάται από ρήμα ιστορικού χρόνου (coegerat). Ισχύει ιδιομορφία στην ακολουθία χρόνων, συγχρονισμός της κύριας με τη δευτερεύουσα: ο σκοπός είναι ιδωμένος τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή και όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησης του.

Δ5.

ΕΙΔΟΣ: 1ο είδος, ανοιχτή υπόθεση στο μέλλον

ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ: Si liceat----explicit

